

STRESZCZENIE

W pracy mojej przedstawiono wyniki własnych analiz statystycznych dotyczących zachowań suicydalnych u dzieci i młodzieży w materiale zgromadzonym w Oddziale Młodzieżowym Kliniki Psychiatrii Rozwojowej, Zaburzeń Psychotycznych i Wieku Podeszłego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2002-2012.

Celem pracy była retrospektywna analiza zachowań suicydalnych u dzieci i młodzieży dotycząca następujących aspektów: płci, wieku oraz sezonowości zjawiska zachowań samobójczych, rodzaju oraz udziału poszczególnych środków – narzędzi podjęcia próby samobójczej (leki, narkotyki, powieszenia, samookaleczenia itp.), okoliczności usiłowań samobójczych indywidualnych lub zbiorowych. Analizie poddano wielokrotność ponawianych prób samobójczych przez określoną osobę, oceniono sytuację rodziny, rówieśników i szkoły. Poddano analizie najczęściej występujące i bezpośrednie przyczyny usiłowań samobójczych.

Wzięto pod uwagę 322 przypadki hospitalizowanych w w/w Klinice po próbie samobójczej w wieku 11-23. Spośród w/w grupy hospitalizowanych przeanalizowano 206 przypadków młodocianych w przedziale wiekowym 11-18.

Wyniki przeprowadzonych analiz wykazały, iż na terenie Trójmiasta i terenów przylegających nie obserwowano nasilenia podejmowanych prób samobójczych na przełomie poddanego badaniu dziesięciolecia. Z przeprowadzonych badań wynika, iż najczęściej podejmowano próby samobójcze w wieku lat 16 i 17. Obserwowano przewagę podejmowanych prób samobójczych u dziewcząt, natomiast najpopularniejszą wybieraną metodą było zatrucie lekami. Szczególnie gwałtowny wzrost prób samobójczych zaobserwowano u dzieci i młodzieży zamieszkujących aglomeracje miejskie w porównaniu z młodocianymi z terenów wiejskich. Analizy badań wykazały, iż prób samobójczych częściej dokonywali młodociani w okresie jesienno-zimowym (listopad, grudzień, styczeń). Analizy środowiska dorastania w tym rodzinnego wykazały, iż prawie połowa dzieci i młodzieży po próbie samobójczej wzrastała w rodzinie pełnej, w której ocenia dziecko dom rodzinny jako miejsce w którym panuje niekorzystna sytuacja rodzinna, konflikty, kłótnie, zakazy, nadmierna dyscyplina oraz stosowana jest przemoc i używano alkoholu. W środowisku rówieśniczym najczęściej zgłaszanym problemem u niedoszłych suicydentów był kontakt z nieodpowiednim środowiskiem, towarzystwem rówieśniczym, zaś w środowisku szkolnym najwięcej kłopotu sprawiały trudności w nauce. Najliczniej młodociani trafiali do szpitala po próbie samobójczej po raz pierwszy. Wsparcia niedoszli samobójcy otrzymali najczęściej ze strony rówieśników. W analizowanym przedziale materiału zaobserwowano wzrost prób samobójczych u młodzieży wychowujących się w bardzo dobrych i dobrych warunkach socjalno-bytowych.

Słowa kluczowe: próby samobójcze ,dzieci i młodzież, zapobieganie

SUMMARY

This paper presents the author's results of statistical analysis of suicidal behaviour in children and adolescents on the basis of the data gathered in the Child and Youth Division of Department of Developmental Psychiatry, Psychotic and Geriatric Disorders of Medical University of Gdańsk in the years 2002-2012. The aim of the study was a retrospective analysis of suicidal behaviour of children and adolescents regarding the following aspects: sex, age and seasonality of suicidal behaviour, type and share of individual suicide means (pills, drugs, hangings, self-injury, etc.) as well as the circumstances of individual and collective suicide attempts. The multiple of repeated suicide attempts by specific individuals, their family situation, peer and school environment were examined and assessed. The most frequent and direct causes of suicide attempts were analysed. Overall, 322 cases of patients at the age of 11-23 hospitalized after suicide attempts in the above-mentioned Department were taken into consideration. Out of the above-mentioned group 206 juvenile patients at the 11-18 age group were analysed in detail.

The results of the conducted studies show that no intensification of suicide attempts was reported in the Tri-City and adjacent areas at the turn of the examined decade. The studies also show that suicide attempts were most often committed by teenagers at the age of 16 and 17 and the majority of suicide attempters were girls. The most frequently chosen method was drug poisoning. A particularly sharp increase in suicide attempts was observed in case of children and adolescents living in urban areas compared to juveniles from rural environment. The research shows that suicide attempts were performed more often by adolescents in autumn and winter (November, December and January). The analysis of the family environment of the teenagers attempting a suicide reveal that almost fifty per cent of them were raised in conjugal families in which, in their opinion, there occurred conflicts, arguments, prohibitions, excessive discipline, violence and alcohol abuse. As far as their peer environment is concerned, the most frequently reported problem of would-be suicides was an inappropriate peer company, while in case of school environment learning difficulties. The most numerous group of young would-be suicides was hospitalized after their first attempt. Suicide attempters were mainly given support from their peers. In the analysed material range an increase in suicide attempts was observed in groups of adolescents growing up in very good and good socio-living conditions.

Key words: suicide attempts, children and adolescents, prevention.